

Nostoapuvälineet

Mikä merkitys nostoapuvälineillä on turvallisuudelle?

Nostoapuvälineiden vaatimukset

- **Nostoapuvälineistä tulee löytyä**
 - Tiedot suurimmasta sallitusta kuormasta.
 - Merkintä tarkastuksesta.
 - CE- merkintä ja valmistajatiedot.
 - Suomenkieliset käyttöohjeet.
- **Nostoapuvälineiden tarkastaminen**
 - Pakollinen vähintään vuoden välein.
 - Tarkastajan tulee olla perehtynyt nostoapuvälineen rakenteeseen ja tarkastamiseen.
 - Silmämääräinen tarkastus (kuluminen, muodonmuutokset ja vauriot).
 - Tarkastuksesta tarkastuspöytäkirja.

Nostoapuvälineiden käyttö

- Valitse oikea nostoapuväline taakan koon, muodon ja kiinnityskohtien mukaan.
- Tarkista nostoapuvälineen kunto silmämääräisesti aina ennen nostoa.
- Noudata aina maksimikuormarajoituksia.
- Tarkista, että nosturin koukussa on salpa.
- Kuormita koukku vain koukun pohjasta.
- Vältä kohdistamasta nostoapuvälineisiin vaakavetoa.

Nostoapuvälineiden säilytys

- Säilytettävä siten, etteivät vahingoitu tai rikkoudu (kipinät, roiskeet, kuluminen).
- Nostoapuvälineille omat säilytyspaikat.
- Säilytyspaikalla kuormitustaulukot ja nosto-ohjeet.

Poista raksi käytöstä, jos yleiset vaatimukset ei täyty tai jos

- Raksissa on selviä taipumia, vääntymiä, murtumia, murskaantuneita kohtia, solmuja tai sykkyröitä tai muita muodonmuutoksia.
- Lenkeissä, koukuissa on yli 10 % kulumisia, lovia tai korroosiota.
- Nostovyön pinnassa viilto- tai hankausvaurio on yli 10 % leveyssuunnasta tai 10 % nostovyön loimilangoista on vaurioitunut tai vaurio on vyön reunassa tai 5cm kudelangoista on katkennut tai nostovyön liitosommel on ratkennut.
- Lämpövaurion aiheuttamia värimuutoksia.
- Näkyy hitsausroiskeen, kosteuden tai kemikaalien aiheuttamia vaurioita.
- Teräsköysirakseista on katkennut säie tai useita lähekkäin olevia katkenneita lankoja tai puristusholkin/pujonnan läpiluistamista.
- Vyön pinnassa on laajoja hankausvaurioita tai se on yleisesti kulunut tai likainen.

Muista

- Tarkista aina nostoapuväline ennen jokaista käyttöä.
- Nostoapuvälineet tulee tarkastaa vuosittain ja tarkastuksesta täytyy olla merkintä myös itse nostoapuvälineessä.
- Ehjä nostoapuväline on paras henkivakuutus, rikkinäiset vietävä välittömästi korjattavaksi tai tuhottavaksi.

Mitä itse voin työntekijänä tehdä?

- Tarkistan aina nostoapuvälineen ennen käyttöä.
- Käytän nostoapuvälineitä ohjeiden mukaisesti.
- Mikäli havaitsen nostoapuvälineessä vian, poistan siinä ilmenneen vaaratekijän tai poistan sen muuten käytöstä.
- Ilmoitan viipymättä esihenkilölle/työnjohdolle nostoapuvälineissä havaitsemistani vioista ja puutteellisuuksista.

Miten meillä?

1. Miten varmistamme turvalliseen nostotyön?
2. Miten perehdytyksessä huomioidaan nostoapuvälineiden oikea ja turvallinen käyttö?
3. Millaisessa tilanteessa nostoapuvälineiden käyttöä laiminlyödään? Miksi?

Kiitos!

Esihenkilön ohje turvatuokion pitämiseksi

Miten valmistaudun?

1. **Aikatauluta** tuokioiden pitäminen osaksi muuta esimiestyötä esim. viikoittain/kuukausittain.

2. **Paikan ja kellonajan valitseminen.**

Jalkaudu työntekijöiden luo. Tuokion voi pitää työkohteessa tai työn äärellä, mahdollisuuksien mukaan myös ulkona. Huomioi vuoronvaihdot tai viikonpäivät; tärkeää on, että kaikki työntekijät saavat tiedon tuokion aikana esiin nousseista asioista. Turvatuokion onnistumiseksi olisi myös hyvä varmistaa, että hetki olisi mahdollisimman häiriötön.

3. **Aiheen valinta ja siihen tutustuminen.**

Esihenkilö voi hyödyntää LähiTapiolan Tietokortteja Turvatuokioon valmistautuessa. Tietokortit syventävät aihetta ja tukevat tuokioiden pitämistä.

Tukea suunnitteluun [LähiTapiolan RiskiHelpistä www.riskihelppi.fi](http://www.riskihelppi.fi)

Tuokion pitäminen (10 – 15 min)?

Alusta lyhyesti diojen avulla (n. 5 min.) Yleensä pelkkä työturvallisuuslakiin vetoaminen ei riitä, joten perustele aihetta esim. seuraavasti:

- *mikä merkitys nostoapuvälineillä on työntekijän turvallisuudelle*
- *mikä merkitys niillä on työpaikan tapaturmien ennaltaehkäisyssä*
- *mitä tällä Turvatuokiolla tavoitellaan (esim. jokainen työntekijä oppii/kertaa turvalliset tavat käyttää nostoapuvälineitä oikein)*

Aktivoi osallistujat (n. minuutin verran). Pyydä osallistujia pohtimaan itsenäisesti sitä,

- *miten toimin jos havaitsen nostoapuvälineen vialliseksi*
- *jos tilanteeseen sopii, osallistujia voi pyytää kirjaamaan ajatukset paperille.*

Keskustelkaa yhdessä (n. 5 min.) aiheesta esim.

- *miten sitoudumme turvalliseen nostotyöhön*
- *miten perehdytyksessä huomioidaan nostoapuvälineiden oikea ja turvallinen käyttö*
- *missä tilanteessa nostoapuvälineiden käyttöä laiminlyödään*

Kerää ja kirjaa keskustelussa esiin tulleet asiat yhteen ja sopikaa jatkotoimista (n. 5 min)

- *Kerro osallistujille, miten, millä aikataululla, missä esiin tulleet turvallisuushavainnot, mahdolliset kehitysehdotukset ja korjaavat toimenpiteet käsitellään, esim. seuraavassa tiimikokouksessa.*

¹³ Varmista lopuksi asian ymmärtäminen.

Esihenkilön ohje: muuta huomioitavaa

- **Esihenkilönä pyri itse olemaan vähemmän äänessä, keskity kuuntelemaan, esitä avoimia kysymyksiä**
Osoitat tällä tavoin arvostusta ja kiinnostusta työntekijöillesi, ja rakennat siten myös luottamusta.
 - *mitä*
 - *miten*
 - *millä tavoin*
 - *miten näkisit*
 - *miten ymmärsit*
- **Huolehdi, että pysytään asiassa ja aikataulussa.**
- **Varmista asian ymmärtäminen ja kaikkien osallistuminen keskusteluun.**
Ymmärtämisen varmistamiseksi voit tukeutua esim. kysymykseen ”*Mitä opin, mitä jäi mieleen?*”
- **Anna positiivista palautetta osallistujien aktiivisuudesta.**
- **Jos havaitset epäkohtia, riskinottoa tai laiminlyöntejä turvallisissa työskentelytavoissa, puutu niihin.**
Esihenkilönä sinulla on oikeus ja velvollisuus ottaa turvallisuus- ja työkykyasiat puheeksi.